

**Електронний додаток до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції**

**«КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ»**

присвячена видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей

15–16 листопада 2018 року
м. Харків, Україна

Харків
2018

Рекомендовано на засіданні вченої ради Харківського національного економічного економічного університету імені Семена Кузнеця
(протокол № 2 від 17.10.2018 р.), вченої ради Науково-дослідного центру
індустріальних проблем розвитку НАН України (протокол № 13 від 23.10.2018 р.)

Рецензенти: **Криворучко Оксана Миколаївна** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Харківського національного економічного автомобільно-дорожнього університету;
Назарова Галина Валентинівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління персоналом та соціальних наук Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;
Перерва Петро Григорович – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри організації виробництва та управління персоналом Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики :
Тези доповідей : ФОП Лібуркіна Л. М., 2018. Укр. мова, рос. мова, англ. мова

Наведено результати наукових досліджень учасників, проведених у рамках тринадцятої Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки і практики», присвяченої видатному вченому-економісту О. Г. Ліберману. Розглянуто питання теоретичних і прикладних засад формування та активізації інноваційних процесів на всіх економічних рівнях відносин в Україні, забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання щодо глобалізаційних соціально-економічних процесів. Видання складається зі збірки тез доповідей учасників конференції на електронному носії.

Видання може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, для формування практичних рекомендацій та управлінських рішень з підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку економіки. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, науковим, освітнім і громадським організаціям, науковцям, аспірантам і студентам економічних спеціальностей.

ЗМІСТ

Секція 1. Стратегічне управління конкурентоспроможністю та впровадженні інновацій

<i>Авраменко О. В., Мірошников П. О.</i> Організація збутової діяльності підприємства.....	90
<i>Астахова И. Э., Ковалева Ю. Ю.</i> Актуальность маркетинговых исследований во внешнеэкономической деятельности предприятия	95
<i>Астахова И. Э., Стоенко Е. М.</i> Instagram как новый инструмент в интернет-маркетинге.....	98
<i>Валюх Я. І.</i> Корпоративне управління та інноваційний розвиток підприємства	102
<i>Велика О. Ю.</i> Місце України у світових інноваційних рейтингах.....	106
<i>Веретенникова Г. Б.</i> Методичні рекомендації до формування конкурентної стратегії підприємства	110
<i>Н. Vereshchagina, T. Vashchuk.</i> Cyberethization of innovation management.....	114
<i>Вошанова Ю. В.</i> Особливості формування маркетингової стратегії підприємства	118
<i>Геращенко І. М., Андрущенко О. В., Базаров Т. М.</i> Роль системи оцінки персоналу в покращенні інноваційної діяльності компанії.....	122
<i>Демченко Г. В.</i> Омніканальний маркетинг – бізнес-модель майбутнього	126
<i>Держожко В. О.</i> Визначення вагомих факторів впливу на коливання валютного курсу.....	129
<i>Yu. Zaloznova, N. Trushkina.</i> Reverse logistics as a modern concept of waste management	134
<i>Заславська К. А., Стеріна К. В.</i> Роль фінансової стратегії у підвищенні конкурентоспроможності підприємства.....	139

<i>Засуха Г. І.</i> Вплив інноваційного розвитку на конкурентоспроможність і активність діяльності сучасного підприємства.....	143
<i>Захаров В. А.</i> Етапи моделі якості операційного менеджменту промислового підприємства.....	147
<i>Іванова О. Ю., Севостьянова Г. С.</i> Експертиза законодавчих і нормативно-правових актів як чинник конкурентоспроможності країни.....	151
<i>I. Ippolitova, H. Seleznova.</i> Prerequisites for the development of partnerships.....	155
<i>Колодізева Т. О.</i> Особливості інноваційного управління ланцюгами поставок національних підприємств	159
<i>Копитько А. Ю.</i> Міжнародна реклама як інструмент міжнародного маркетингу підприємства	164
<i>М. Korovkin.</i> Identification of innovative ways of enterprise development and their application.....	168
<i>Косинов В. В.</i> Конкурентоспроможність і конкурентні переваги підприємства в сучасних ринкових умовах.....	172
<i>Костіна О. М.</i> Впливовість невизначеності на формування стратегії розвитку підприємства.....	176
<i>A. Kuznetsov.</i> Innovative management and motivation techniques.....	181
<i>Кулік І. А.</i> Управління інвестиційною діяльністю підприємств	184
<i>Лаптев В. І.</i> Чинники формування проблемно-орієнтованої системи управління людськими ресурсами	187
<i>Мартиненко А. О.</i> Система збуту підприємства	192
<i>Мартиненко М. В.</i> Інновації в економічній освіті – від традиційного маркетинг-міксу до маркетингу взаємовідносин.....	196
<i>Мерхо О.</i> Ціннісна складова стратегічної мотивації людини в умовах глобалізації.....	200
<i>Небилиця О. А., Різанов В. В.</i> АВС-XYZ-аналіз як засіб управління асортиментною політикою підприємства	205

<i>Олейнікова А. А.</i> Інноваційні аспекти мотивації на підприємстві	210
<i>Пасько М. І., Семенюта Ю. В.</i> Управління конкурентним потенціалом підприємства.....	214
<i>Піддубна Л. І., Горобинська М. В.</i> Особливості розрахунку Індексу глобальної конкурентоспроможності 4.0	219
<i>Поклонська Л. С.</i> Управління репутацією і іміджем підприємства.....	224
<i>Резнікова Т. О., Боева А. А.</i> Комплексна оцінка фінансового стану підприємства в галузі міжнародних інформаційно-комунікаційних технологій	227
<i>Сав'юк Л. О., Драчук Ю. З.</i> Аспекти інноваційного розвитку сфери надання освітніх послуг	232
<i>Самойленко В. В.</i> Формування організаційного забезпечення процедури оцінки конкурентоспроможності підприємства	237
<i>Саульченкова В. І.</i> Економічна та соціальна ефективності бренда підприємства.....	241
<i>Серокурова В. І.</i> Удосконалення логістичної інфраструктури підприємства	245
<i>T. Sigaieva, T. Magey.</i> Application of the innovative advertising types at various stages.....	248
<i>Снітко Є. О., Драчук Ю. З.</i> Напрями розвитку інноваційно активних підприємств.....	251
<i>Томах В. В.</i> Аналіз підприємницької діяльності в умовах інноваційної економіки.....	255
<i>Тоцька І. В.</i> Використання принципів маркетингової логістики в системі управління конкурентоспроможністю підприємства	259
<i>Тутова А. С.</i> Основні методи та чинники стимулювання праці топ-менеджерів	262
<i>Уварова А. Є., Дмитрієв Г. Б.</i> Запровадження логістичного управління підприємством як умова його конкурентоспроможності	266
<i>Фірстенко К. С.</i> Марочний капітал як основа розвитку маркетингових інтелектуальних активів підприємства	269

<i>Чернишов О. Д.</i> Факторинг як інноваційний інструмент рефінансування дебіторської заборгованості підприємства	274
<i>Шиян Д. В., Божко М. В.</i> Вплив концентрації виробництва на рівень конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств	278
<i>Штомпель О. О., Тімонін О. М.</i> Необхідність розроблення маркетингової стратегії для аутсорсингових ІТ-підприємств	282
<i>Щербина А. Ю.</i> Стратегічне управління зовнішньоекономічною діяльністю як необхідна умова ефективного розвитку підприємства	287

Секція 2. Міжнародна конкуренція та конкурентоспроможність

<i>Білецька О. Ю.</i> Механізми активізації експортної діяльності підприємства	291
<i>Валиев Ашраф Вагиф оглы, Кулибали Алиу Секура.</i> Методы развития экспортной деятельности предприятия	294
<i>Гайворонська Д. Ю.</i> Методичне забезпечення аналізу ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства	297
<i>Гордієнко К. С.</i> Інституційні технології регулювання міжнародної конкурентоспроможності підприємств	301
<i>Гринько П. О.</i> Формування еталонних значень показників ефективності експортно-імпоротної діяльності підприємства.....	304
<i>Громенкова С. В.</i> Рівень економічної складності національної економіки та перспективи її зростання та диверсифікація	308
<i>Дерід І. О., Кальченко В. Ю.</i> Ядерна програма Ірану як фактор розгортання міжнародної конкурентної боротьби	312
<i>Дерід І. О., Шкурка В. А.</i> Інноваційна конкурентоспроможність Ізраїлю	317
<i>Зубко Д. О.</i> Вплив процесу здійснення покупки на конкурентоспроможність товарів бренду	322
<i>Квітка В. В.</i> Структурно-технологічні аспекти розвитку експортного потенціалу підприємств машинобудування Харківської області.....	325

<i>Ковтун М. В.</i> Оцінка експортного потенціалу закордонних ринків	328
<i>Котиш О. М., Бестужева С. В.</i> Теоретичне забезпечення розвитку митного регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	331
<i>Лапоног Д. В.</i> Формування механізму управління розвитком експортного потенціалу машинобудівного підприємства	336
<i>Липов В. В.</i> Конкурентоспроможність національної економіки: макроекономічний рівень дослідження.....	340
<i>Мельник О. Г., Адамів М. Є., Баран О. Й.</i> Особливості та перспективи розвитку магазинів безмитної торгівлі в умовах європейської інтеграції України	345
<i>Остропільець Є. Є.</i> Імпортозаміщення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.....	350
<i>Пісарогло О. А.</i> Удосконалення стратегічного управління міжнародною маркетинговою діяльністю підприємства	354
<i>Пустовойтов В. А., Семіколенов А. С.</i> Методичні аспекти формування інформаційно-аналітичної бази системи управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	358
<i>Рудай Т. О.</i> Стратегії виходу підприємств на зовнішній ринок	362
<i>Свиридко Б. О., Скрипка С. О.</i> Теоретико-методологічні аспекти організаційного проектування системи управління конкурентоспроможністю	366
<i>Сімакова М. В.</i> Толінг як засіб підвищення ефективності експортної діяльності підприємства.....	377
<i>Собіна К. А.</i> Управління ризиками в процесі укладання зовнішньоекономічних контрактів	382
<i>Шталь Т. В., Козуб В. О.</i> Чинники конкурентного розвитку країн в умовах глобалізації.....	385
<i>Шталь Т. В., П'ятницька М. Ю.</i> Методи оцінки міжнародної конкурентоспроможності підприємства.....	389

Секція 3. Актуальні проблеми розвитку науки та інновацій

<i>Астахова І. Е., Прохорова К. А.</i> Особливості формування інноваційної стратегії в системі управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства	393
<i>Булеєв І. П., Брюховецька Н. Ю.</i> Економіка та хремагистика в індустріальному та постіндустріальному суспільствах	397
<i>Іванов Ю. Б.</i> Податкова конкуренція та стимулювання інновацій.....	400
<i>Котлярів Є. І., Лелюк О. В.</i> Сучасний стан електроенергетики України та можливості розвитку розподіленої енергетики.....	403
<i>Матюшенко І. Ю., Мишко Є. О.</i> Смарт-спеціалізація регіонів – європейський інструмент регіонального маркетингу та підвищення конкурентоспроможності країни	408
<i>Милов А. В., Милевский С. В.</i> Оцінка стоимості інвестицій в кибербезпеку.....	416
<i>Павлова Я. О.</i> Розвиток економічних зв'язків з Ізраїлем як стимул для підвищення конкурентоспроможності України.....	420
<i>Полякова Я. О., Пономаренко Т. П.</i> Класифікація елементів корпоративної культури в системі управління підприємством	426
<i>Полякова Я. О., Язева А. С.</i> Систематизація концептуальних моделей формування збалансованої системи показників у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.....	431
<i>Полякова Я. О., Копендаха А. О.</i> Формалізація процесу вибору стратегічних альтернатив зовнішньоекономічної діяльності підприємства.....	435
<i>Полякова О. Ю., Шликова В. О.</i> Прогноз результативності функціонування індустріальних парків в Україні.....	440
<i>Решетняк О. І.</i> Розвиток науки в Україні: проблеми та перспективи.....	445
<i>Салашенко Т. І.</i> Організація спотового ринку електроенергії в Україні.....	449
<i>Ушкальов В. В.</i> Поведінковий підхід до подолання когнітивних обмежень у менеджменті	455

Хаустова В. Є., Колодяжна Т. В. Вплив процесів злиттів і поглинань за участю національних компаній на конкурентоспроможність економіки країни 460

Шпілевський О. В. Методичний підхід до оцінки соціально-економічних наслідків децентралізації енергозабезпечення 467

Ярошенко І. В., Семигулін П. К. Роль системи моніторингу соціально-економічного розвитку у публічному управлінні країни та регіонів..... 473

УДК 339.9.009.12

ЧИННИКИ КОНКУРЕНТНОГО РОЗВИТКУ КРАЇН В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Шталь Тетяна Валеріївна, д. е. н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця, e-mail: shtaltv@gmail.com;

Козуб Вікторія Олександрівна, к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця, e-mail: kozub.viktoria71@gmail.com

Розвиток суспільства у ХХІ ст. супроводжується подальшим динамічним розгортанням глобалізаційних процесів. Загальнопланетарний характер глобалізації зумовлює і глобалізацію інноваційної сфери, що супроводжується глобальною інтернаціоналізацією науки і техніки, інформатизацією суспільства, транснаціоналізацією НДДКР, становленням глобального науково-технічного простору, швидким розповсюдженням технологічних новинок по каналах світової торгівлі, через мережі транснаціональних компаній.

Вивченню теоретичних засад і прикладних проблем конкурентного розвитку країн в умовах глобалізації приділяють увагу багато як зарубіжних (І. Ансофф, Ф. Котлер, Т. Давіла, М. Портер, Г. Саймон, Й. Шумпетер), так і вітчизняних науковців (Л. Антонюк, Ю. Бажал, Я. Базилюк, В. Геець, Д. Лук'яненко, І. Павленко, Є. Панченко, В. Чужиков, О. Швиданенка та ін.).

Глобалізація та залучення практично всіх країн світу до системи міжнародних економічних зв'язків зумовлюють залежність внутрішніх і зовнішніх чинників конкурентного розвитку країн (рис. 1).

Внутрішні чинники конкурентного розвитку країн визначають потенціал і можливість країни без взаємодії з іншими суб'єктами міжнародних економічних відносин вплинути на зростання національної конкурентоспроможності. Зовнішні –

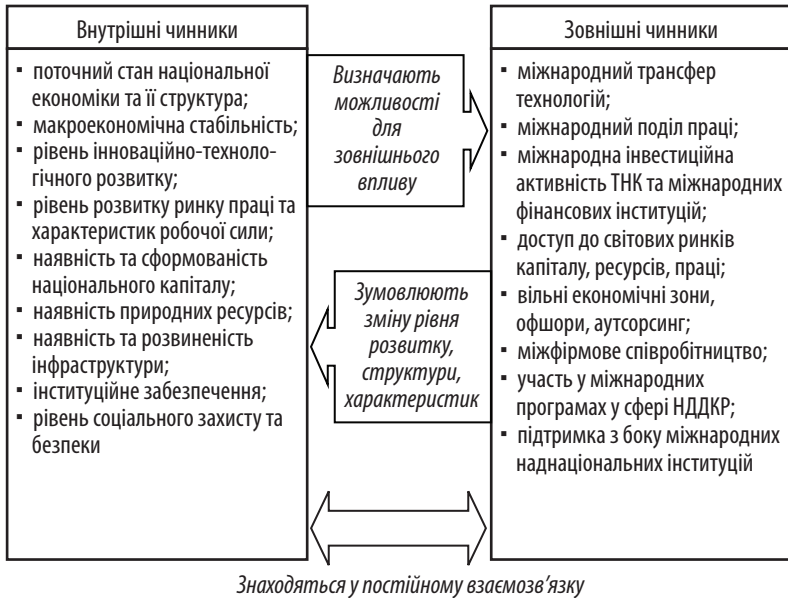

Рис. 1. Чинники конкурентного розвитку країн

Джерело: складено за [1, с. 19]

зумовлюють посилення та розвиток внутрішніх чинників за рахунок «привнесення» ззовні. На нашу думку, внутрішні чинники поступово перетворюються на базові у конкурентному розвитку, оскільки рівень впливу зовнішніх змінюється залежно від рівня розвитку, стану, структури внутрішніх чинників.

Зовнішні чинники можуть зумовлювати як позитивні, так і негативні зміни та розглядаються як інструмент конкурентного розвитку країни [2, с. 144]. До зовнішніх чинників конкурентного розвитку країн відноситься міжнародний трансфер технологій, який визначається як державною політикою країн, так і станом, векторами та тенденціями розвитку міжнародного ринку технологій. Розвиток міжнародного трансферу технологій, своєю чергою, визначається низкою впливових глобалізаційних чинників,

а саме: глобальна інтернаціоналізація науки і техніки; формування глобального технологічного циклу; поглиблення технологічної асиметрії; загострення міжнародної конкуренції за високотехнологічний сегмент світового ринку; формування у світовому господарстві нових центрів інноваційно-технологічного суперництва; прискорення процесів морального старіння товарів і технологічних процесів; посилення концентрації і централізації капіталу у сфері науки і техніки; розвиток національних бізнес-циклів; інтелектуалізація та віртуалізація людської життєдіяльності; глобальна система захисту інтелектуальної власності [3].

Інноваційний розвиток країн передбачає формування інноваційних економік, що являють собою економіку суспільства, заснованого на знаннях, інноваціях, на позитивному ставленні до нових ідей, нових систем і технологій, на готовності їх практично реалізувати в різних сферах господарської діяльності [4]. Таким чином, нині конкурентоспроможною може бути тільки наукомістка, високотехнологічна економіка з високим рівнем комп'ютеризації продуктивних сил і робочих місць, тобто інноваційна економіка. Інноваційний розвиток країни є результатом свідомо реалізованої інноваційної політики, що покликана об'єднувати науку, техніку, освіту, фінансову систему, виробництво, споживання, і орієнтована на розвиток високотехнологічних виробництв і використання інтелектуальних ресурсів.

Так, перетворення економік розвинутих країн на конкурентоспроможні, вискоєфективні та інноваційні зумовила низка умов (рис. 2).

Отже, з викладених умов досягнення розвинутими країнами ефективною та конкурентоспроможною економіки впливає наявність тісного зв'язку між рівнем конкурентоспроможності країни та рівнем її інноваційного розвитку. Країни приділяють велику увагу розвитку техніко-технологічного та освітнього секторів економіки, розвитку інноваційного та людського потенціалу, визнаючи їх як чинники досягнення добробуту нації та конкурентоспроможності національної економіки. Таким чином, високі

Умови перетворення економік на конкуренто- спроможні	створення конкурентоспроможних секторів виробництва, керованих ТНК
	активна державна політика щодо формування комплексу загальноекономічних умов, спрямована на визначення й підтримку пріоритетних напрямів у науково-технічній та освітній сферах
	інтеграція в глобальну інноваційну сферу та інтенсивний розвиток міжнародного співробітництва в пріоритетних галузях виробництва як важлива передумова розвитку науково-технічного та інноваційного потенціалу

Рис. 2. Умови еволюції та перетворення економік розвинутих країн на конкурентоспроможні

Джерело: складено за [5]

конкурентні позиції у сучасній світовій економіці можуть утримувати лише держави з розвинутими інноваційними системами, здатні забезпечити максимальну мобілізацію національної ресурсної бази на інноваційних напрямках науково-технічного прогресу та ефективно використовувати механізми міжнародного технологічного трансферу

Література

1. Козаченко Р. П. Глобалізаційні чинники в контексті екзогенних факторів конкурентного розвитку країн в умовах техноглобалізму. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2014. № 9–1. Ч. 2. С. 18–21.
2. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації : монографія / за ред. Я. А. Жаліла. Київ : Знання України, 2005. 388 с.
3. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка рівня та напрями підвищення : монографія / за заг. ред. О. Г. Янкового. Одеса : Атлант, 2013. 470 с.
4. Антонюк Л. Л. Міжнародна конкурентоспроможність країн: теорія та механізм реалізації : монографія. Київ : КНЕУ, 2004. 273 с.
5. Богданов М. О. Інноваційна економіка як стратегічний напрям розвитку в XXI столітті. URL: <http://www.confcontact.com/2009new/5-bogdanov.htm>

ЕЛЕКТРОННИЙ ДОДАТОК
до матеріалів
Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ
ТА ІННОВАЦІЇ:
ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ**

присвячена видатному
вченому-економісту О. Г. Ліберману

Тези доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

15–16 листопада 2018 року
м. Харків, Україна